

فصلنامه‌ی اقتصاد مقداری

صفحه‌ی اصلی وب سایت مجله:

www.jqe.scu.ac.ir

شاپا الکترونیکی: ۴۲۷۱-۲۷۱۷

شاپا چاپی: ۵۸۵۰-۲۰۰۸

دانشگاه شهید چمران اهواز

بررسی وضعیت چرخه‌ای سیاست‌های پولی و مالی در ایران

سید نظام الدین مکیان*، علی حسین صمدی**، جواد آماره***

* دانشیار اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده‌ی اقتصاد، مدیریت و حسابداری، دانشگاه یزد، یزد، ایران (نویسنده مسئول).

ایمیل: nmakiyan@yazd.ac.ir

0000-0002-8890-3890

آدرس پستی: یزد، دانشگاه یزد، دانشکده اقتصاد، مدیریت و حسابداری، گروه اقتصاد

* استاد اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده‌ی اقتصاد، مدیریت و علوم اجتماعی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

ایمیل: asamadi@rose.shirazu.ac.ir

*** دانشجوی دکتری اقتصاد، گروه اقتصاد، دانشکده‌ی اقتصاد، مدیریت و حسابداری، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

ایمیل: jzamareh@gmail.com

اطلاعات مقاله	طبقه‌بندی JEL	واژگان کلیدی
تاریخ دریافت: ۹ مهر ۱۳۹۸	E30, E52, E62	سیاست پولی، SVAR، الگوی خودرگرسیون برداری ساختاری، ایران
تاریخ بازنگری: ۳ بهمن ۱۳۹۹		
تاریخ پذیرش: ۱۲ بهمن ۱۳۹۹		

اطلاعات تکمیلی:

این مقاله از رساله‌ی دکتری جواد آماره به راهنمایی سید نظام الدین مکیان و مشاوره علی حسین صمدی در دانشگاه یزد است.

قدردانی: از تمامی افراد و موسساتی که در انجام این تحقیق مولف را مساعدت نمودند، قدردانی می‌شود.

تضاد منافع: نویسندگان مقاله اعلام می‌کنند که در انتشار مقاله ارائه شده تضاد منافی وجود ندارد.

منابع مالی: این مقاله از پایان نامه دکتری آقای جواد آماره با عنوان بررسی اثر کیفیت نهادی بر رفتار پرخه‌ای سیاست‌های پولی در ایران در گروه اقتصاد دانشکده اقتصاد، مدیریت و حسابداری است که توسط معاونت پژوهشی دانشگاه یزد حمایت مالی شده است.

ارجاع به مقاله:

مکیان، سید نظام الدین، صمدی، علی حسین و آماره، جواد. (۱۴۰۰). بررسی وضعیت چرخه‌های سیاست‌های پولی و مالی در ایران. فصلنامه‌ی اقتصاد مقداری (بررسی‌های اقتصادی سابق)، ۱۸ (۴)، ۶۷-۹۲.

 [10.22055/JQE.2020.31264.2157](https://doi.org/10.22055/JQE.2020.31264.2157)

© 2022 Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0 license) (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

چکیده گسترده

معرفی:

فارغ از نگرش‌های تئوریک متفاوتی که در مورد اثرگذاری سیاست‌های پولی در اقتصاد وجود دارد، امروزه در وادی عمل سیاست‌های پولی ابزاری برای تأثیر گذاری بر متغیرها و ساختار اقتصاد قلمداد می‌شوند. اهداف اصلی از اجرای این دسته از سیاست‌های اقتصادی مانند سایر ابزارهای سیاستی کنترل نوسانات نامطلوب اقتصادی و ایجاد ثبات نسبی در سطوح قیمت و حفظ تولید در اطراف مسیر بهینه خود می‌باشد. با چنین اهدافی روشن است که پس از تشخیص هر نوسان نامطلوب اقتصادی، ابزارهای پولی یکی از گزینه‌های در دسترس سیاستگذاران برای کنترل نوسانات اقتصادی می‌باشند.

در همین زمینه در متون دانشگاهی در مورد سیاست‌های پولی و تفاوت نحوه استفاده از ابزارهای پولی در پاسخ به چرخه‌های تجاری هیچ تفکیکی بین کشورها (برای مثال بر مبنای سطح توسعه یافتگی و ...) بیان نمی‌شود. توصیه پذیرفته شده در ادبیات اقتصادی این است که کشورها می‌بایست از سیاست‌های پولی مخالف-چرخه‌ای استفاده کنند. به عبارت دیگر، توصیه می‌شود که در زمان‌های رونق اقتصادی مقامات پولی کشورها با افزایش نرخ بهره زمینه بروز تورم را از بین ببرند و در زمان‌هایی که اقتصاد رکود را تجربه می‌کند، مقامات پولی اقدام به کاهش نرخ‌های بهره نمایند تا تولید را برای بازگشت به مسیر پایدار خود تهییج نمایند. این توصیه به ویکسل (۱۹۰۷) نسبت داده می‌شود و علیرغم همه‌ی توسعه‌هایی که در قرن اخیر در زمینه تئوری‌های پولی اتفاق افتاده است، کماکان پابرجا و بدون منازعه باقی مانده است. این توصیه سیاستی در طرح شیکاگو برای خروج از رکود

بزرگ ۱۹۳۳ نیز وجود دارد و همچنین مدل‌های IS و LM کینزی نیز از سیاست‌های پولی مخالف-چرخه‌ای حمایت می‌کنند. در ادامه نیز فیشر (۱۹۷۷) و فلیس و تیلور (۱۹۷۷) در حضور انتظارات عقلایی و حتی کینزین‌های جدید وودفورد (۲۰۰۱)، جیانونی و وودفورد (۲۰۰۲) همگی سیاست‌های پولی مخالف-چرخه‌ای را برای تثبیت اقتصاد فعال می‌دانند و آن را توصیه می‌نمایند.

متدولوژی:

توجه شود که در این توصیه مؤکد سیاستی نیز اشاره‌ای به هیچ دسته‌بندی خاص بین کشورها نشده است. با این حال شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهند، کشورها با توجه به سطوح توسعه‌یافتگی (و یا دیگر شاخص‌های اقتصادی) خود از ابزارهای پولی به نحوی متفاوت در واکنش به چرخه‌های تجاری مشابه استفاده کرده‌اند. به عبارت دیگر، تعدادی مطالعه تجربی وجود دارد که نشان می‌دهند، کشورهای توسعه‌یافته در مواجهه با چرخه‌های تجاری سیاست‌های پولی مخالف-چرخه‌ای (و یا بعضاً مستقل از چرخه^۱) را اجرا کرده‌اند و کشورهای در حال توسعه عکس این رویه را در پیش گرفته‌اند و سیاست‌های پولی موافق-چرخه‌ای را به اجرا گذاشته‌اند.

در این راستا پژوهش حاضر با هدف بررسی وضعیت چرخه‌ای سیاست‌های پولی و مالی در ایران انجام شده است. برای رسیدن به این هدف با استفاده از داده‌های دوره ۱۳۵۲ تا ۱۳۹۶ یک الگوی خودرگرسیون برداری ساختاری (SVAR) با سه متغیر برآورد شده است.

یافته‌ها:

نتایج ارائه شده در مطالعه نشان می‌دهند که مقادیر ضرایب همبستگی بین تکانه‌های ساختاری پولی و مالی با تکانه‌های ساختاری عرضه بسیار کم و نزدیک صفر هستند. آزمون t برابری این ضرایب با صفر نشان می‌دهد که هیچ‌کدام از این ضرایب تفاوت معنی‌داری با صفر ندارند. این یافته‌ها نشان می‌دهند که نمایندگان (ابزارهای) سیاست‌های پولی و مالی در ایران مستقل از چرخه‌های تجاری تغییر نموده‌اند.

¹ Acyclical

نتیجه:

نتایج برآورد مدل نشان می‌دهد که سیاست‌های پولی و مالی در ایران دارای رفتار مستقل از چرخه‌ها می‌باشند. نتایج به دست آمده همچنین نشان می‌دهند که این سیاست‌ها علیرغم ماهیت مستقل از چرخه خود، از توان تثبیت اقتصادی برخوردار بوده‌اند.

Reference

- Bidabad, B. (2005). The effect of decreasing interest rate of banking facilities on the Iranian economy, *Banks & Economy*, 58: 2-51. <http://ensani.ir/file/download/article/20120413183108-5178-152.pdf> (In Persian)
- Blanchard, O. J., & Quah, D. (1989). The Dynamic Effects of Aggregate Demand and Supply Disturbances. *The American Economic Review*, 79(4), 655–673. <http://www.jstor.org/stable/1827924>
- César Calderón & Roberto Duncan & Klaus Schmidt-Hebbel., 2010."Institutions and Cyclical Properties of Macroeconomic Policies in the Global Economy, *Documentos de Trabajo 372, Instituto de Economía. Pontificia Universidad Católica de Chile.* <https://ideas.repec.org/p/ioe/doctra/372.html>
- Crockett A.D. (1994) Rules versus Discretion in Monetary Policy. In: De Beaufort Wijnholds J.O., Eijffinger S.C.W., Hoogduin L.H. (eds) A Framework for Monetary Stability. *Financial and Monetary Policy Studies, vol 27. Springer, Dordrecht.* https://doi.org/10.1007/978-94-011-0850-8_16
- Dadgar, Y., & Nazari, R. (2015). Analyzing the Role of Central Bank Monetary Policies in National Economy. *Journal of Development Economics and Planning*, 4(1), <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=567743>
- Davoudi, P., & Bastanzad, H., (2019). Monetary policy and financial stability in Iran (DSGE approach). *Journal of Quantitative Economics*, 17(2), 10.22055/jqe.2019.28357.2025. (In Persian)
- Du Plessis, S., Smit, B., Sturzenegger (2007). The Cyclicity Of Monetary & Fiscal Policy In South Africa Since 1994. *South Africa Journal of Economics*, 75(3), 391-411. <https://www.jstor.org/stable/23437646>
- Duncan, R. (2014). Institutional Quality, The Cyclicity Of Monetary Policy & Macroeconomic Volatility. *Journal of Macroeconomics*, 39, 113-155. <https://doi.org/10.1016/j.jmacro.2013.11.004>

- Fackler, J. S. & McMillan, W. D. (1998). Historical Decomposition of Aggregate Dem & Supply Shocks in a Small Macro Model. *Southern Economic Journal*, 64(3), 648-664. <https://doi.org/10.1002/j.2325-8012.1998.tb00085.x>
- Farahani, M., Marzban, H., Dehghan, Z. & akbarian, Z. (2018). The theory of Measuring Effects of Interest rate shock on the Macro factors in Iran: A Factor-Augmented Vector Autoregressive, Approach. *Journal of Applied Economics Studies in Iran*, 7(25), 29-54. doi: 10.22084/aes.2017.10703.2169 (In Persian)
- Fischer, S. (1977). Long-Term Contracts, Rational Expectations, & The Optimal Money Supply Rule. *Journal of Political Economy*, 85(1), 191-205. <https://doi.org/10.1086/260551>
- Giannoni, M. P., Woodford, M. (2002). *Optimal Interest-Rate Rules: II. Applications*. NBER Working Paper No. 9420. DOI:10.3386/w9420
- Huang, H., Wei, S. (2006). Monetary Policies For Developing Countries: The Role Of Institutional Quality. *Journal of International Economics*, 70, 239-252. <https://doi.org/10.1016/j.jinteco.2005.09.001>
- Jalali Naini, A & Naderian M. (2016). Monetary & exchange rate policy in an oil exporting economy: the case of Iran. *Journal Of Monetary & Banking Researches*, 29:327372. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?id=570971> (In Persian)
- Jalali Naini, A., (2015). *Monetary policy: theoretical bases & evaluation of performance in Iran*, Monetary & Banking institute. http://pub.mbri.ac.ir/Pages/BookDetail.aspx?Item_Id=466&Edition_Id=391 (In Persian)
- Kaminsky, G., Reinhart, C., Végh, C. (2004). *When It Rains, It Pours: Procyclical Capital Flows & Macroeconomic Policies*. In: Gertler, M., Rogoff, K. (Eds.), NBER Macroeconomics Annual. MIT Press, Cambridge, MA. <https://www.jstor.org/stable/3585327>
- Kasaipour, N., Erfani, A. (2018). *Optimal Cyclical Behavior of Monetary Policy of Iran: Using a DSGE Model*. Iranian Journal of Economic Studies, 7(1), 61-79. DOI:10.22099/IJES.2018.28984.1443
- Keshavarz Mohammadian, Z., & Parivar, O., & Hasanzadeh, A. (2014). Impact Of Monetary Policyon Interest Rate In Iran. *Journal Of Economics & Business Research*, 5(6), 17-28. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=513809> (In Persian)
- Khataie, M., & Seyfipour, R. (2006). New Monetary Policy Instruments In Iran: Third Development Plan. *Tahghihat-e-eghtesadi*, -(73), 233-

267. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=49573> (In Persian)
- Khoush Akhlagh, R., & Dalali Esfahani, R., & Mousavi Mohseni, R. (2009). The Effects Of Monetary Policies In Iran's Economy: A Financial Computable General Equilibrium Model. *Economic Research Review*, 9(2 (33)), 47-70. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=166628> (In Persian)
- King, M. (2003). *No Money, No Inflation – The Role Of Money In The Economy*. In P. Mizen(ed.), *Central banking, monetary theory & practice: Essays in honour of Charles Goodhart*(vol. 1). <https://www.jstor.org/stable/4538995>
- Komijani, A., & Mashhadi Ahmad, F. (2013). Monetary Policy And Its Effect On Economic Growth: With Emphasis On The Banking Interest (Profit) Rate In Iran. *Tahghighat-e-eghtesadi*, 47(4), 179-200. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=316629> (In Persian)
- Komijani, a., & Kavand, H., & Abbasinejad, H. (2010). Lack of Independency in Monetary Policy and the Role of Oil Price in Monetary and Fiscal Policy: the Case of Iran. *Journal of Economic Studies and Policies (Economic Policies (Nameh-ye Mofid))*, 6 (16)(1 (78)), 3-32. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=260711> (In Persian)
- Tavakolian H, Komijani a. Monetary Policy Under Fiscal Dominance and Implicit Inflation Target in Iran: a DSGE Approach. *JEMR*. 2012; 2 (8) :87-117. Url: [Http://jemr.khu.ac.ir/article-1-539-en.html](http://jemr.khu.ac.ir/article-1-539-en.html) (In Persian)
- Lane, P. (2003). *Business Cycles & Macroeconomic Policy In Emerging Market Economies*. *International Finance*, 6 (1), 89–108. <https://doi.org/10.1111/1468-2362.00109>
- Madelat, K. (2001). The Study of State Monetary and Fiscal Policies on the Effect of Oil Revenues in the Economic Analysis. *Journal of Sustainable Growth and Development (the Economic Research)*, 1(2), 68-92. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=38059> (In Persian)
- Mahdiloo, A, & Asgharpur, H. (2020). Nonlinear Transmission Mechanism of Monetary Policy from Exchange Rate Channel in Iran: Approach (MS-VAR). *Journal of Quantative Economics*, 17(1), 121-153. doi: 10.22055/jqe.2019.27873.1990 (In Presian)

- Mojtahed, a. (2009). Evaluation of Monetary Policy and Instruments in Central Bank of Iran. *Money and Economy*, 1(1), 1-23. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=183399> (In Persian)
- Nawaz, M., Mazhar Iqbal, M., & Ali, A. (2018). Institutional Quality And Cyclicity Of Monetary And Fiscal Policies In SAARC Countries. *Transylvanian Review Of Administrative Sciences*, 14(55), 32-44. <https://doi.org/10.24193/tras.55e.3>
- Saibu, O., Musbaudeen, A. (2018). Monetary Policy Cyclicity, Industrial Output and Economic Growth Interactions in Nigeria. *Iranian Economic Review*, 22(2), 457-470. doi: 10.22059/ier.2018.66162
- Samadi, a., & Oujimehr, S. (2012). Evaluation of Nature and Cyclicity of Fiscal Policy in I.R. Iran (1974-2007). *Journal of Economic Essays*, 8(16), 49-75. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=248455> (In Persian)
- Shapiro, M. D. & Watson, M. (1988). *Sources of Business Cycles Fluctuations*. In: S. Fischer (Eds.). NBER Macroeconomics Annual, The MIT Press. http://https://www.princeton.edu/~mwatson/papers/Shapiro_Watson_NBER_MA_1988.pdf
- Shirin Bakhsh, S. (2006). The Impacts of Monetary Policy on Investment and Employment. *Economic Research Review*, 5(4), 263-273. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=42836> (In Persian)
- Thornton, J., & Vasilakis, C. (2017). *Inflation targeting & the cyclicity of monetary policy*. *Finance Research Letters*, 20, 296-302. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2016.10.012>
- Wicksell, K. (1907). *The Influence of The Rate Of Interest On Prices*. *The Economic Journal*, 17(66), 213-220. <https://doi.org/10.2307/2220665>
- Woodford, M. (2001). *The Taylor Rule & Optimal Monetary Policy*. *American Economic Review, Papers & Proceedings*, 91(2), 232-237. <https://www.jstor.org/stable/2677765>
- Yakhin, Yossi. "Financial Integration and Cyclicity of Monetary Policy in Small Open Economies." (2007) James A. Baker III Institute for Public Policy of Rice University: <http://www.bakerinstitute.org/research/financial-integration-and-cyclicity-of-monetary-policy-in-small-open-economies/>.
- Zare, Z. (2016). The Cyclical Behavior of Fiscal Policy: Its Determinants and Fiscal Rule. *Journal of Monetary and Banking Researches*, 8(26), 543-

569. <https://www.sid.ir/en/journal/viewpaper.aspx?id=571644> (In Persian)